

ці дві речі мали сенс. Усе решта – мішура, ніщо» [5:307].

Роман Марини Гримич «Егоїст» репрезентує складну й психологічно переконливу модель індивідуальної свідомості, що має виразне гендерне забарвлення: її герой постає як неповторна особистість, сформована низкою соціокультурних чинників, наділена здатністю до нетривіального критичного мислення, що дозволяє інтерпретувати суспільні й історичні реалії за принципом тотального сумніву, властивого постмодерністському світовідчуттю. Водночас письменниця актуалізує в художній структурі свого твору такі константи ментальної свідомості, як місто і село, еліта і народ,

демонструючи дискусійність їх традиційних інтерпретацій. Звернення до специфічно чоловічої тематики, імітація чоловічого голосу в літературному творі розширює поле історіософських рефлексій, дозволяє запропонувати цілісний, «стереоскопічний» погляд на етичні, політичні, міжособистісні проблеми сьогодення. Осмислення художньої структури роману Марини Гримич з погляду особливостей представлення в ній чоловічої картини світу відкриває перспективи для виявлення найбільш показових змістових та мистецьких тенденцій у сучасній українській романістиці, дослідження її гендерної специфіки.

Література

1. Агеева В. Гендерна літературна теорія і критика / В. Агеева // Основи теорії гендеру : [навчальний посібник]. – К. : Видавництво «К.І.С.», 2004. – С. 426–445.
2. Агеева В. Жіночий простір: Феміністичний дискурс українського модернізму / Агеева В. – К. : Факт, 2008. – 359 с.
3. Астрахан Н. І. Буття літературного твору: Аналітичне та інтерпретаційне моделювання / Н. І. Астрахан. – К. : Академвидав, 2014. – 432 с.
4. Вулф В. Власний простір / В. Вулф – К. : Альтернативи, 1999. – 112 с.
5. Гримич Марина. Егоїст : [роман] / Марина Гримич. – К. : Дуліби, 2006. – 324 с.
6. Ильин И. Постмодернизм : Словарь терминов / И. П. Ильин. – М. : Интрада, 2001. – 384 с.
7. Кавун Л. Семіотичне літературознавство [Електронний ресурс] / Лідія Кавун // Літературний процес: методологія, імена, тенденції; Київський університет імені Бориса Грінченка. – 2012. – № 2. – Режим доступу: <http://litr.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/26/26#.WB3FJMmoPBs>. – Дата звернення: 08.11.16. – Назва з екрану.
8. Клепикова О. Особливості концептосфери та ідіостилістики у прозі Лариси Денисенко: дис. канд. філол. наук: 10.01.01; Київський університет імені Бориса Грінченка / Олександра Валентинівна Клепикова. – К., 2013. – 203 с.
9. Лис Володимир. Соло для Соломії: [роман] / Володимир Лис. – Х. : Клуб сімейного дозвілля, 2013. – 368 с.
10. Набоков В. Пошляки и пошлость [Електронний ресурс] / В. Набоков // Smart Power Journal. – 2015. – 21 июля. – Режим доступу: <http://smartpowerjournal.ru/platitude/> – Дата обращения: 08.11.16. – Название с экрана.
11. Павличко Соломія. Фемінізм: [упор. Віри Агеевої] / Соломія Павличко. – К. : Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2002. – 322 с.
12. Степанов Ю. С. Константы / Ю. С. Степанов. – М. : Академический Проект, 2004. – 982 с.

УДК 821.161.2

Г. М. Горішна

Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка

Стильові особливості поезії Революції Гідності

Горішна Г. М. Стильові особливості поезії Революції Гідності. У статті розглянуто стильові особливості лірики Революції Гідності, зокрема зацентовано увагу, що психологічне сприйняття катастрофічних явищ сучасної дійсності визначає стильові ознаки Майданної поезії, тому емоційні потрясіння і хаотичність у відтворенні історичних, суспільних, культурних зрушень в Україні зумовили її мовну поліфонію й апокаліптичний синтаксис. Це дозволяє говорити про явище культуросфери Майдану.
Ключові слова: стильові доміанти, Майданна поезія, культуросфера, мовна поліфонія.

Горишная Г. М. Стилевые особенности поэзии Революции Достоинства. В статье рассмотрены стилевые особенности лирики Революции Достоинства, в частности акцентировано внимание, что психологическое восприятие катастрофических явлений современной действительности определяет стилевые признаки Майданной поэзии, поэтому эмоциональные потрясения и хаотичность в воспроизведении исторических, общественных, культурных сдвигов в Украине обусловили ее языковую полифонию и апокалиптический синтаксис. Это позволяет говорить о явлении культуросферы Майдана.
Ключевые слова: стилевые доминанты, Майданная поэзия, культуросфера, языковая полифония.

Horishna H. M. Stylistic peculiarities of the Dignity Revolution poetry. The article deals with the stylistic peculiarities of the Dignity Revolution poetry where special attention is paid to the fact that psychological perception of disastrous events in today's reality determines stylistic features of Maidan poetry. It proves that emotional experience and chaotic expression of the historic, social, cultural events in Ukraine results in the language polyphony and apocalyptic syntax. Consequently, we can speak about special cultural and social shared world of Maidan poetry.

Key words: stylistic dominants, Maidan poetry, language polyphony, cultural shared world.

Революція Гідності сформувала своєрідну Майданну культуру, до якої належать література, живопис, музика тощо. Їй, зважаючи на природу утворення, притаманні певні стильові доміанти. На Майдані під час сумнозвісних подій 2014-2015 рр. утворився культурний континуум (простір, у якому формувалася і гартувалася літературна революційна традиція), появи якого частково сприяли соціальні мережі, тому він охоплює не тільки тексти написані безпосередньо на Майдані, а й ті, що набули популярності в мережі Інтернет і входять до збірок і антологій Майданної лірики.

Питання літературної стилістики як літературознавчої проблеми досліджували автори різних поколінь, зокрема М. Гіршман, В. Ейдінова, Ю. Ковалів, Г. Поспелов, О. Чичерін та ін. Так, Ю. Ковалів подає визначення стилю як *«сукупності мовних засобів, які характеризують вартісні твори певного часу, школи, напряду, епохи»*, тобто визначає *«літературний стиль як мистецтво доцільного відбору та використання мовних засобів враховує специфіку експресивного мовлення»* [7:433–434]. Натомість О. Соколов у праці «Теорія стилю» виділяв «стилетворчі фактори», які формують стильові ознаки, наголосивши, що *«підпорядкованість усіх його елементів певному художньому закону, який їх об'єднує, надає структурі цілісності, робить ці деталі елементами стильової системи»* [12:34]. В. Жирмунський зараховував до поняття стилю *«також теми, образи, композицію твору, його художній зміст, утілений словесними засобами, але не такий, що вичерпується словами»* [5:34]. М. Гіршман вважав, що *«саме стиль виявляє творчу, духовну індивідуальність у зримих і відчутних формах словесно-художнього винахідництва й виразності»* і виступає виразником художньої цілісності [2:71]. Г. Поспелов виділяв «естетичну конкретність» [11:306] у формі, яку називав стилем. Схожу позицію відстоює В. Ейдінова, аргументуючи, що стиль є ознакою форми. В межах змістової форми стиль розглядав О. Чичерін: *«відпрацьоване до ясності мислення, почуття письменника, як його знаряддя сприйняття світу, як відкриття тих можливостей, які приховані в слові, як ідейний вплив на людей і створення культури»* [15:4]. У цьому контексті поняття стилю революційної лірики трактуємо як сукупність ознак, які найяскравіше характеризують лірику часу Революції Гідності в загальному літературному процесі України початку ХХІ ст., а також індивідуальні риси окремих її творців.

Ю. Борев у роботі «Естетика. Теорія літератури» висловлює цікаві міркування щодо взаємозв'язку автора та реципієнта і впливу стилю на цей фактор, вказуючи, що саме така взаємодія демонструє, наскільки реципієнт близький духом до автора. Нам особливо актуальне це твердження, оскільки громадянська

лірика, зокрема лірика Революції Гідності, спрямована на самоідентифікацію і її сприйняття прямо залежить від національної ідентифікації реципієнта, або прозахідну позицію у контексті Майдану. Науковець прямо вказує на такий взаємозв'язок: *«дійсність – творець – твір – виконавець – реципієнт – дійсність»* [1:430].

Майданна лірика – явище малодосліджене в сучасному літературознавстві, тому виникає потреба дослідити його в різних аспектах і стильовому насамперед. Зважаючи на новизну обраної теми і відсутність достатньої кількості наукових студій, тема актуальна і варта окремої розвідки.

Мета статті – дослідити стильові особливості поезії Революції Гідності. Об'єктом дослідження виступає Майданна лірика, предметом – її стильові особливості і доміанти.

Майданна лірика має власну неповторність, хоча на перший погляд вірші об'єднані лише проблемно-тематично, є розколеними частинками, що вимальовують об'ємну картину революції Гідності, поєднуючи авторські концепції світосприйняття. Світорозуміння поетів, їхні образні системи, естетичні погляди сформували основні стилетвірні чинники поезії Майдану. Проблемно-тематичний фактор цих віршів визначає низку доміантних ознак. Можливість смерті моделює екзистенційність зображуваного: *«рабське життя огидне»* – вважають протестуючі. Незгідні повстають проти влади і відстоюють власні принципи, тому в поезії значна увага приділена обґрунтуванню власних позицій і аналізу навколишніх реалій. Ліричні персонажі чітко визначають свої цілі. Як правило, розповідь ведеться від першої особи: *«Поки на варті свободи / такі, як я і ти, / ладні померти / в нерівному лютому герці, / буде міцніти народ / і думками рости!»* [10:83], або ж: *«Прощай, Вітчизно! Нині не за страх – / за совість ідемо у безкрай болю. / Не клянемо свою козачу долю – / буття й загибель на семи вітрах»* [10:74]. Почасти зображена жертвна смерть задля життя, наприклад: *«Я йду без зброї, / дерев'яний щит – / єдине, що мене оберігає, / але, можливо, завдяки мені / від кулі інший хтось не постраждає»* [10:51]. Часто смерть полеглих обґрунтовується вітаїстичними мотивами: *«Небесна Сотня помирала за Свободу, / Їх душі з нами сорок днів живуть... / Її навечно залишилися з народом, / Який до волі прокладає путь»* [10:46]. Митці актуалізують генетичну пам'ять про боротьбу за незалежність, як-от авторка звертається до рідної країни: *«Воно у дикій, в жалюгідній параной / серпом іще сіктиме горду вроду, / і ти платитимеш трагічною ціною / за те, що стала місцем спалаху свободи...»* [10:44]. Екзистенціаль свободи наповнює поезію національними ідеями, що дозволяє визначати екзистенційні образи як стилетвірні в революційній творчості українців. Це засвідчує і

почуттєва складова, яка творчо надихала авторів поетичних текстів. Варто зазначити, що гендерний фактор не є іманентним у цьому контексті. Найбільш емоційні моменти пов'язані із загибеллю протестуючих, наприклад, С. Діхун-Романенко в поезії «Плач матері» метафоризує загибель учасника революції 20-тирічного Устима Голоднюка, якому й присвячений вірш: «*Падає небо! Падає! Падає! / Крикни гучніше, Устиме! / Снайпери чорні, прокляті статуї, цілять не холостими*» [10:87]. Більш класичною є рефлексія з приводу смертей: «*Падати вверх завжди так ясно! / Без стопу, без межі. / І, як ніколи, вчасно! / Вбивство, коли зі смертю не закінчується життя. / Тримай. / Руками небо. / Воно має здатність втікати. / розсмоктуватися в тисячах пострілів, / Пролитатися мільйонами сліз*» [10:26], або: «*Квапляться «шивидкі» одна вслід одній, / В лонах жертв ледь жевріє життя. / Скільки ще смертей сьогодні?! / Відстріл спиниться? Якби знаття!*» [10:35]. Найбільш експресивними виступає батьківський біль втрати: «*І чути сльози, сльози, біль. / Страшніших мук не може бути / за відчай змучених батьків, / Можливість вічної розлуки...*» [4:22]. Виразна оцінка страшних подій звучить в поезії Л. Абрамової: «*хлопчики на майдані сивіють у двадцять два / дика й цинічна в лютий прийшла весна*» [4:29], жахття реалій показане через силу пережитого молодими людьми, де критичність ситуації відображена сивиною.

Громадянська лірика із світоглядним спрямуванням будується на основі антропоцентричних дихотомій духовність – матеріальність, добро – зло, свобода – рабство, свої – чужі тощо. Як приклад – «*Усе неможливе сьогодні перейде межю, / І доля ще буде до мене і зла, і ласкава. / Але я виходжу на площу, але я кажу: / «Слава Україні – героям слава!»*» [10:41]. У цьому контексті визначним є образний світ письменника і суб'єктивність його викладу. Аналізуючи стильову палітру віршів Революції Гідності, зважаємо, що ця поезія, зазвичай, ситуативного характеру, і автори, здебільшого, не входили до літературних угруповань і не писали в межах течій чи напрямів. Їхня поезія – реакція на суспільно-історичні події, коли основним чинником при написанні є психологічний, який і визначає стилістичні доміанти.

Ідейно-естетичні уявлення епохи постмодернізму, на яку хронологічно припала революція, визначають такі риси Майданної лірики: деструктивне сприйняття, абсурдність світу, міфологічні образи, архаїчна символіка, образ оповідача-бунтаря (або ж підсвідомо реципієнт формує уявлення, знаючи, що це протестуючий) та ін. Попри це наголошуємо, що революційна поезія увібрала в себе стильові ознаки різних течій, що й сформувало барикадну культуру: з бароко запозичила тяжіння до контрастів і розлогу метафоричність, трагічне

світосприйняття і подекуди розчарування; з експресіонізму – почуттєва сфера сприйняття, віталізація смерті, загострена емоційність, головний персонаж – народ; реалізм виражений правдивим зображенням побаченого; імпресіоністичне зображення полягає у передачі миттєвих вражень від трагічних подій. Таким чином, можемо говорити про стильову поліваріативність Майданної поезії.

Художню своєрідність революційної лірики представляють відсутність розлогих пейзажів, проте інколи зустрічаємо апокаліптичні картини, або ж зображення райського життя: «*Сховаю тебе у тишу, коли все довкола засне, / і небо себе перевищить – і стане уже неземне. / Ти заповідь нам напишеш, що виконає життя, / і ми себе перевищим, вростаючи в небуття*» [10:50], монологічність і діалогічність, риторичність, психологізм: «*я відмовляюся вірити, чути бачити, / що хтось народив дитину, а вона когось вбила...*» [10:47], вплив фольклору, різкі контрасти: «*Жахались предки яничарів / з чужих світів з-поза морів, / А ми – домашніх яничарів / од українських матерів*» [10:57], яскраву образність, екзистенційність викладу, тяжіння до синтезу мистецтв, інтермедіальність тощо. Лексико-синтаксична організація текстів вирізняється обірваністю речень або їх розлогістю, часто – це одне емке слово: «*Промови. Умови. І змови. / Брехні інтегрована грація. / Торгує біда безголова / Скарбами скорботної нації*» [10:29], або ж, навпаки, дуже довгі речення і рядки, ретардаційне нагромадження інформації. Наприклад, в М. Савки – складна метафоризація, складні синтаксичні конструкції: «*Бо зрада – ти добре це знаєш, ще глибша за рану, / Бо смерть у прицілі найкраще відстежує світлих*» [10:279]; у Д. Павличка – антитетичність зображуваного: «*Я виріс із землі, ти – з тротуару*» [10:233], психологізація і влучне лексичне наповнення: «*Лежать у Києві біля собору / Майданівців підкошених валки. / Ридають матері і руки вгору / Підносять, як налякані віки*» [10:235]; в Ю. Іздрика – рвані речення, здебільшого відсутні розділові знаки (є інтонаційні «?» і «–»): «*життя поводитьсь / як убивця / що ріже час і тягне жити / і ще й сміється / і ще й клянеться / що ніби цього ми заслужити*» [10:126]; в О. Ірванця – вживання розмовної мови, подекуди емоційно зневажливої лексики: «*Стоїмо тепер тут – ми Єврохохли, / Єврокацати і Єврожиди. / Ми на повні легені п'ємо / Газ із димом – за жмутом жмут. / А чому ми тут стоїмо? / Бо наша Європа тут!*» [10:128]; поезії В. Махна притаманна оригінальна образність, логічність побудови, імпресіоністичні враження від конкретного факту: «*нині муза – оця медсестра / із пораненням в шию / на майданівських зимних вітрах / на війні для якої пора / й наші крила пошили*» [10:208]; для віршів Д. Лазуткіна характерні інверсійний порядок слів

у реченні, афористичність, дидактизм, контрастність зображуваного: «*і наша свобода така – вона розчиняється в хлорці і глянци, / мариш вночі, нею спльовує враці, бо надто міцна і гірка, / але все одно – по зернини, по кроку, / неначе відчувши – вже час, – ми творимо разом велику епоху, яка проростає крізь нас*» [10:174]; А. Любка відомий як прозаїк, тому й поезія вирізняється діалогічністю, як-от вірш «Казав чоловік» – римована розмова: «*Казав чоловік: «Мені не бачити сонця, / і дітей зустріну лише біля могили. / У тілі моєму – свинець і стронцій, / Але смерть мене не зупинила*»» [10:187] та ін. У митців зберігається їхня авторська мовно-стильова манера написання, але саме екзистенційність викладу виокремлює ці тексти з-поміж інших, що дозволяє говорити про екзистенційний характер лірики Революції Гідності.

Т. Кушнірова, досліджуючи категорію «стиль», вважає, що в літературознавстві ця проблема і сьогодні актуальна та вимагає вивчення, проте окреслює «*стиль як формально-змістовну одиницю, яка включає в себе не лише мовні (носії стилю), але й надмовні елементи (стилетворчі фактори) (тематика, проблематика, нафос та ін.)*. Доречним при окресленні стилю є визначення стильових домінант, оскільки саме в стильових константах та домінантах у найбільш концентрованому вигляді втілюється загальні закономірності доби» [6:333]. Власне аналізована поезія виразнюється лише на соціально-культурному тлі революційної доби. вказує на Архетипний світогляд українців, до прикладу, реалізується на рівні традиційних тропів і образів-символів: «*Зарясніли могили, і маки ростуть, як сини, / У краплинах роси, наче море багряної крові, / а над ними заплакані очі весни*» [10:134]: здавна мак символізував полеглих героїв, що боролися за свободу.

Д. Лихачов, досліджуючи культуру та середовище її побутування, ввів поняття «культуро сфери», вважаючи її «атмосферою людського буття», що перетворює народ у націю. Така сфера, створена Майданом, стала справжнім осередком гарту та національної ідентифікації. Література, зокрема поезія, була вираженням культуросфери Майдану, «енергією культури», за Д. Лихачовим. Дослідниця екології культуросфери Ю. Ходжеєва подає таке визначення цього поняття: «*Культуросфера – це особливий простір культури, укладену в сферу, що має ядро і кордони, яке притягує і формує навколо себе смислові елементи*. Культуросфера складається з культурної спадщини і живої людської діяльності. Головна властивість культуросфери – генетичний зв'язок накопиченого досвіду при активному включенні його в сучасну функціональність» [13:8]. Науковець стверджує, що на існуючу традицію

культуросфера нашаровує нові культурні здобутки, тому можемо говорити про літературну складову культуросфери Майдану. Художні тексти часів національного становлення актуальні та набувають нового звучання на Майдані, їх пишуть на стінах, читах, шоломах, декламують, включають у промови. У Майданних поезіях інтертекст («вічні» образи, мандрівні мотиви, згадки про інші культурні здобутки, твори авторів різних національних літератур) розширюється, в результаті чого зміст згаданого у творі виступає джерелом новотворів. Найчастіше цитують Т. Шевченка, наприклад поезію «І Архімед, і Галілей»: «*Із тих родин, де мама й тато / казали про майбутнє свято: «І на оновленій землі / Врага не буде, супостата, / А буде син, і буде мати, / І будуть люде на землі». / У дев'ятнадцятому столітті / таке прорік Шевченко наш*» [10:57]. Також прослідковуємо відживлення генетичної пам'яті, коли мова йде про історичних персонажів, які відвойовували свободу нації: «*Нас кличе Тарас! Чути голос Коновальця й Петлюри, / Бандера зове, закликає усіх – / тільки щоб ми не послули!*» [10:86], чи про знакові для України історичні події: «*В центрі столиці – Крути, / та мій народ нездоланий*» [10:100], «*Голодомор, Чорнобиль, лих безодня. / І цим Голгофам ще нема кінця*» [10:108], чи про тяжку долю незламного народу: «*Вже сотні літ Вкраїна у борні, / Встає, і падає, й знов плечі підіймає. / Іде нескорена, хоча ланцюг / Її усе міцніше вповиває*» [9:9], коли тяглість страждань авторка підтверджує словами, що її землю «*діди і прадіди кітками устеляли*». Згадуючи апокаліптичні сторінки української історії, митці актуалізують екзистенційні відчуття болю, втрати і скорботи, що посилюють трагічне звучання.

Таким чином, Майданна поезія свідчить про стильову конвергенцію, оскільки вона ґрунтована на емоційних потрясіннях і суб'єктивних враженнях від складних суспільних зсувів у сучасному українському соціумі. Психічний стан, свідомо і часто несвідомо, зумовив стильові ознаки революційної лірики, зокрема хаотичність сприйняття через обірвані, неповні, називні речення, риторичність (оклики чи запитання), інверсію тощо. Слід зазначити, що такі тексти, як правило, інтермедіальні, тому їх варто розглядати крізь призму майданної культуросфери, адже в них спостерігаємо відповідну стилістику кризового художнього простору. Саме екзистенційність, апокаліптичність, символічність, експресіоністичність і наскрізна сутєвність маркують лірику Революції Гідності. Її змістова складова вирізняється смисловою концентрацією і образною згущеністю, оскільки всебічно і багато площинно передаються найтонші больові порухи незгідних, висока емоційна напруга. Це дозволяє говорити про оригінальність і новаторство творців

Майданної поезії в українському літературному
дискурсі початку ХХІ ст.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо
у всебічному аналізі лірики Революції Гідності.

Література

1. Боров Ю. Эстетика. Теория литературы : энциклопедический словарь терминов / Ю. Б. Боров ; РАН, Институт мировой литературы им. М. Горького, Независимая академия эстетики и свободных искусств. – М. : Астрель : АСТ, 2003. – 576 с.
2. Гиршман М. Литературное произведение: теория и практика анализа / М. Гиршман. – М. : Высш.шк., 1991. – 160 с.
3. Эйдинова В. Стиль художника: Концепция стиля в литературной критике 20-х годов / В. В. Эйдинова. – М. : Худ. лит., 1991. – 285 с.
4. Євромайдан. Лірична хроніка [поетична колекція]. – Брустурів : Дискурсус, 2014. – 46 с.
5. Жирмунский В. Теория литературы. Поэтика. Стилистика : избр. труды / В. Жирмунский. – М. : Наука, 1977. – 407 с.
6. Кушнірова Т. Особливості функціонування категорії «Стиль» у сучасному літературознавстві / Т. В. Кушнірова // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Вип. 20. – С. 330–335.
7. Літературознавча енциклопедія: у 2-х томах. Т.2 (2007) / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. – К. : ВЦ «Академія», 624 с. (Енциклопедія ерудита).
8. Лихачев Д. Культура как целостная динамическая среда. Доклад лауреата Большой золотой медали им. М. В. Ломоносова академика Д. С. Лихачева / Д. Лихачев // Вестник Российской Академии наук. – М., 1994. – Т. 64. – № 8. – С. 721–725.
9. Материнська молитва. Українки – героям Майдану: поезії. – К.: Вид-во «Наш Формат», 2014. – 71 с.
10. Небесна сотня: антологія майданних віршів / [упоряд., передм. Л. Воронюк]. – Вид. 2-ге, допов. – Чернівці : Букрек, 2014. – 399 с.
11. Поспелов Г. Проблемы литературного стиля / Г. Поспелов. – М. : Изд-во Моск. гос. ун-та, 1970. – 330 с.
12. Соколов А. Теория стиля / А. Соколов. – М. : Искусство, 1968. – 223 с.
13. Ходжаева Ю. Экология культуросферы: к проблеме сохранения наследия : автореф. дис. на соиск. уч. ст. канд. культурологии. – Саранск, 2009. – 18 с.
14. Ходжаева Ю. Культуросферы Д. С. Лихачева / Ю. М. Ходжаева // Вестник Мордовского госуниверситета. – 2008. – № 3. – С. 97–99.
15. Чичерин А. Идеи и стиль. О природе поэтического слова / А. Чичерин. – М. : Сов. писатель, 1965. – 299 с.

УДК 82.091

О. Л. Г л о т о в

Національний університет «Острозька академія»

Література в дискурсі гуманітаристики

Глотов О. Л. Література в дискурсі гуманітаристики. Автор висуває припущення, що переважна більшість творів світової літератури містить у собі матеріал для ілюстрації основних наукових постулатів усіх гуманітарних наук: історії, соціології, психології, філології, юриспруденції тощо. Зокрема, у статті проводиться аналіз сюжетів та персонажів ключових творів світової літератури протягом усього її існування з точки зору моралі та права. Більшість авторів будує свої твори на порушенні героями моральних та юридичних норм.

Ключові слова: гуманітарні науки, світова література, сюжет, персонаж, норми моралі та права.

Глотов А. Л. Литература в дискурсе гуманитаристики. Автор выдвигает предположение, что преобладающее большинство произведений мировой литературы содержит в себе материал для иллюстрации основных научных постулатов всех гуманитарных наук: истории, социологии, психологии, филологии, юриспруденции и т.д. В частности, в статье проводится анализ сюжетов и персонажей ключевых произведений мировой литературы на протяжении всего ее существования с точки зрения морали и права. Большинство авторов строит свои произведения на нарушении героями моральных и юридических норм.

Ключевые слова: гуманитарные науки, мировая литература, сюжет, персонаж, нормы морали и права.

Glotov O.L. Literature in the discourse of the humanities. The author suggests that the vast majority of works of world literature contains material to illustrate basic scientific postulates of the humanities: history, sociology, psychology, philology, law, etc. In particular, the article analyzes the stories and characters of the key works of world literature throughout its existence from the point of view of morality and law. Most authors build their works on offense heroes moral and legal norms.

Key words: humanities, world literature, story, character, morality and law.